

MEFANET

meziuniverzitní spolupráce při vytváření vzdělávací sítě lékařských fakult

**Zápis z jednání Koordinační rady MEFANET
2.2.2009, Faustův dům 1.LF UK, Praha**

Zapsal: Daniel Schwarz

Přítomni:

1. LF UK Praha	prof. Stanislav Štípek, dr. Martin Vejražka, dr. Čestmír Štuka, Tomáš Nikl
2. LF UK Praha	dr. Jitka Feberová
3. LF UK Praha	dr. Eugen Kvašňák
LFP UK Plzeň	dr. Lukáš Bolek, doc. Antonín Zicha
LFHK UK Hradec Králové	dr. Tomáš Nosek
LF MU Brno	doc. Ladislav Dušek, dr. Daniel Schwarz
LF UP Olomouc	prof. Vladimír Mihál, mgr. Jarmila Potomková
LF UPJŠ Košice	dr. Jaroslav Majerník
LF UK Bratislava	mgr. Katarína Soroková, dr. Lubomír Vlčák, mgr. Michal Trnka
JLF UK Martin	doc. Juraj Mokry

Úvod

Úvodního slova se ujal prof. MUDr. Tomáš Zima, DrSc., MBA, který zúčastněným členům KR MEFANET popřál plodné jednání.

Otevřená témata z poslední schůze KR

Doc. Dušek na úvod jednání sumarizoval úkoly a témata z poslední schůze KR MEFANET takto:

- Výzva k prezentaci fakult v novém čísle MEFANETinu, které vyjde v únoru 2009. (Příspěvky do MEFANETinu možno posílat do 13.2.2009 na adresu snajdrova@iba.muni.cz).
- Smlouva mezi fakultami – běží administrativní proces, k pražským fakultám dojde až na konci v jedné dávce.
- Tisková konference – k organizačnímu zajištění tiskové konference při příležitosti uzavření smlouvy mezi všemi fakultami se přihlásil prof. Štípek.
- Rozšíření KR MEFANET o zdravotnické fakulty – proběhla oficiální žádost ze Zdravotně sociální fakulty Jihočeské univerzity. Přibírání nových členů bude zajištěno dodatkem ke stávající smlouvě.
- Mezinárodní spolupráce
 - Ternopil State Medical University (Ukrajina) - vedení fakulty požádáno o prezentaci svých možností a představ jednak pro KR MEFANET a jednak do MEFANETinu. (Mají výukové materiály v angličtině)
 - Drážďany – prof. Štípek se pokusí zahájit spolupráci.

- Seminář na téma práv autorských se bude konat na 1. LF UK **3. března 2009 ve 14 h.** Seminář a videokonferenční přenos (Adobe Connect) organizačně zajišťuje dr. Martin Vejražka a technicky dr. Jiří Kofránek. Seminář povede JUDr. Irena Holcová. Výzva k zaslání dotazů předem. Seminář bude vykázán také jako součást řešení centralizovaného rozvojového projektu MŠMT.
- Spolupráce s ARIADNE – nadále je v řešení technická příprava platformy MEFANET pro přistoupení do sdružení ARIADNE. Nadále se zjišťuje:
 - zda jsme schopni implementovat metadata v rozsahu požadovaném pro ARIADNE,
 - co to bude stát (z hlediska lidských i finančních zdrojů),
 - co to projektu MEFANET opravdu přinese.
- Sborník příspěvků z konference MEFANET 2008 – MEFANET report 02 v angličtině. Probíhá sběr příspěvků, původní deadline (31.1.) byl posunut na 13.2.
- Poděkování prof. Štípkovi, dr. Kofránkovi a dr. Vejražkovi za pomoc s propagací projektu v médiích (ČRo Leonardo, Finanční noviny, Zdravotnické noviny)
- Propagace MEFANETu na jednotlivých fakultách – semináře
 - dle zájmu, nenásilně
 - diskuze k problému školení/vychovávání uživatelů portálové platformy
 - dr. Nosek vznesl dotaz na možnost proškolení uživatelů/redaktorů portálové platformy
 - většinová shoda na tom, že si to členové KR MEFANET zajišťují na fakultách dle místních možností a zvyklostí. Dr. Schwarz připomněl, že v rámci centralizovaného rozvojového projektu MŠMT v roce 2009 vzniknou lepší metodické materiály.
- Mapa lékařských disciplín
 - Mapa se bude modifikovat, jakmile vznikne výrazná nerovnoměrnost v počtu příspěvků z jednotlivých oborů
 - prof. Mihál připomenul problém s oborem „Vnitřní lékařství“, který by někteří pedagogové rádi v mapě viděli, ovšem tento pod sebou zahrnuje příliš mnoho odborností, které jsou v mapě již zakotveny.

Portálová platforma

Dr. Schwarz uvedl své vystoupení oznámením nových vlastností verze 1.5 portálové platformy MEFANET:

- Shibboleth „workaround“ pro portály lékařských fakult – uživatelé ověření přes Shibboleth poskytovateli identit na českých lékařských fakultách mají od nynějška možnost se hlásit na portály lékařských fakult jako uživatelé sítě MEFANET, což do této doby nebylo vzhledem k absenci Shibbolethu na Slovensku možné. Bohužel tato nová vlastnost rozšiřuje možnosti pouze českých uživatelů, nikoliv slovenských (nemají se kde ověřit). I tak se jedná o významný posun směrem k úplné „propustnosti“ sítě MEFANET.
- Štítkování – uživatelům je dána možnost označit příspěvky na portálu volnými slovy/štítky/nálepkami/tagy. Při dostatečném počtu existujících štítků se na úvodní straně portálu vytvoří tzv. „tag cloud“ (štítkový mrak), který umožňuje sledovat obsah portálu strukturovaný dle názoru uživatelské komunity (metodika převzata z nových komunitních/sociálních typů webů)
- Nové grafické návrhy portálu na vytipovaných fakultách.
- Implementace modelu hodnocení kvality, viz příloha zápisu z jednání KR MEFANET v listopadu 2008. Existují nyní dva modely: 1) Ediční komise, 2) Rada garantů. Tyto si nijak neodporují a spíše se vhodně doplňují. Během roku 2009 by měly všechny fakulty zajistit na svých portálech hodnocení kvality příspěvků, a to buď přijetím a nastavením stávajících dvou modelů, nebo návrhem vlastního.
- Dotaz na smazání příspěvku z centrální brány MEFANET (portal.mefanet.cz): příspěvek je smazán do 24 h od smazání příspěvku na lokální instanci portálu.
- Byl vznesen návrh 1.LF UK na hodnocení kvality příspěvků i ze strany uživatelů formou hvězdičkování (10-ti bodová stupnice).

Grantová podpora MEFANETu

- Výzva k podávání jarních FRVŠ projektů s odkazem na existenci sítě MEFANET.
- Centralizovaný rozvojový projekt MŠMT C15 „Budování vzdělávací sítě lékařských fakult ČR pro tvorbu a sdílení výukových materiálů na společné platformě“ (dále jen RP C15) je financován při krácení původního rozpočtu na 51%.
- Rada vysokých škol doporučila pokračování tohoto projektu pouze pro pražské fakulty.
- Koordinátorem příprav podání pokračujícího projektu byl odhlasován prof. Štípek.
- Zbývající české fakulty se budou účastnit podání projektu do ESF OpVK v rámci prioritní osy 2.4 („Partnerství a sítě“) – výzva byla uveřejněna 2.2.2008.
- Slovenské fakulty v projektech sice nefigurují, ale jsou nedílnou součástí sítě MEFANET a v případě podání projektových přihlášek na Slovensku jim bude poskytnuta metodická podpora.
- Bylo připomenuto 14 společných cílů RP C15 s důrazem na řešení mezifakultních autorských děl:
 - Neurowiki - multimediální výukový program pro pre- a postgraduální výuku neurologie (*prof. Růžička, prof. Bednařík*)
 - Kurz multizdrojového vyhledávání informací a jejich uplatnění při řešení konkrétních klinických případů v souladu s principy medicíny založené na důkazu (*prof. Mihál, mgr. Potomková, dr. Feberová*)
 - Multimediální podpora seminářů a praktických cvičení z lékařské biochemie a patobiochemie (*prof. Štípek, prof. Tábořská, dr. Vejražka*)
- Byla ustavena mezifakultní skupina expertů, která bude vypracovávat společné metodické postupy a bude garantovat otevřenost řešení RP C15 pro všechny zapojené lékařské fakulty (cíl č. 2): Mezifakultní skupina expertů bude tvořena českými členy KR MEFANET a bude otevřena pro další zájemce.
- Finance z RP C15 bude posílat MŠMT v postupných splátkách na rektoráty jednotlivých univerzit. Krácený rozpočet byl sestaven z podkladů, které byly dodány dr. Schwarzovi v půli ledna, dalších zásahů nebylo potřeba.
- Projektové kontrolní dny:
 - **2. února 2009, Praha:** publikační plány, ustanovení mezifakultní skupiny expertů
 - **1. června 2009, Praha:** příprava podkladů průběžné zprávy
 - **7.-11. září 2009, Praha:** kontrola dílčích výstupů jednotlivých cílů projektu
 - **27. listopadu 2009, Brno:** příprava podkladů pro závěrečnou zprávu

Konference MEFANET 2009

- Brno, Voroněž 26.-27.11.2009
- Téma: [Farmakologie: e-learning od mechanismu účinku a kinetiky až po farmakoekonomiku](#)

Moodle

- Dr. Feberová navrhla, že zkusí vytvořit projekt založený na provozování centrálně dostupného LMS Moodle pro vzdělávací síť MEFANET. S nadšením přijato.
- Vedle společné publikační platformy bude tedy existovat LMS platforma (Moodle). Kolegové z 1. LF UK se v podobném duchu snaží o společnou WIKI.

Plnění portálové platformy obsahem

- Na schůzi KR MEFANET v listopadu 2008 byla formulována výzva k zaslání 10 příspěvků prezentujících na portálu významné projekty související s elektronickou podporou výuky.
- Na základě výše uvedené výzvy vznikly „publikační plány“ pro 10 portálových instancí. Tyto byly na schůzi KR MEFANET v únoru 2009 prezentovány slajdy nebo ústně a zde následuje jejich stručný popis.
- **Celková shoda na tom, že nyní je potřeba vedle kvantity klást důraz zejména na kvalitu, kterou je potřeba hodnotit a kontrolovat výše uvedenými mechanismy.**
- **!!! Pouze dílčí část publikačních plánů souvisí s řešením RP C15.**
- **!!! Jedná se o pracovní verze, které budou v průběhu roku krystalizovat.**

-----====Publikační plán LF MU, Brno

- 1. Komplexní řešení telemedicíny na Neurochirurgické klinice LF MU a FN USA**
Povaha díla: multimediální učební pomůcky
výukové filmy (web, DVD), výukový archiv k plánování stereotaktických neurochirurgických operací (PACS)
Hl. autor: prof. MUDr. Zdeněk Novák, CSc., Neurochirurgická klinika
- 2. Multimediální atlas poruch řeči a kognitivních funkcí**
Povaha díla: pedagogické dílo
offline DVD – nová verze
online WIKI + flash videa – doplnění kasuistik
dílo je plánováno do mezifakultní spolupráce (neuroWIKI)
Hl. autor: prof. MUDr. Josef Bednařík, CSc., Neurologická klinika
- 3. Telehematologie - obrazový taxonomický atlas kasuistik chorob krve**
Povaha díla: obrazový atlas – souborné dílo
web s vyřešeným přístupem přes Shibboleth, v roce 2009 plánováno 200 nových fotografií
Hl. autor: prof. MUDr. Miroslav Penka, CSc, Oddělení klinické hematologie a Interní hematookologická klinika
- 4. Retence zubů a vývojové odontogenní cysty**
Povaha díla: elektronická učebnice
web s vyřešeným přístupem přes Shibboleth
Hl. autor: MUDr. Ondřej Liberda, Klinika ústní, čelistní a obličejové chirurgie
- 5. Gynekologický archiv snímků z endoskopie a ultrazvuku**
Povaha díla: obrazový atlas včetně videosekvencí
web s vyřešeným přístupem přes Shibboleth
Hl. autor: MUDr. Eva Račanská, Gynekologicko-porodnická klinika
- 6. Elektronická učebnice dětské ORL**
Povaha díla: pedagogické dílo
wiki , česky a anglicky (v roce 2009: anglicky)
Hl. autor: prof. MUDr. Ivo Šlapák, Klinika dětské otorhinolaryngologie
- 7. Hypertextový atlas patologie**
Povaha díla: obrazový atlas – souborné dílo
(nejen) histologické snímky s vysokým rozlišením a mnoha fokusačními rovinami
v roce 2009: nové kapitoly
Hl. autor: doc. MUDr. Josef Feit, CSc. , Ústav patologie
- 8. Akutne.cz --- webový edukační portál, interaktivní rozhodovací algoritmy**
Povaha díla: oborový vzdělávací web s multimediálními uč. pomůckami
interaktivní rozhodovací algoritmy (flashové objekty), v roce 2009: 5 nových algoritmů
Hl. autor: prof. MUDr. Pavel Ševčík, CSc, Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny
- 9. Analýza genomických dat: teorie a biomedicínské aplikace**
Povaha díla: elektronická skripta s multimediálním obsahem

Anglicky, určeno pro vyšší ročníky mgr. studia přírodovědeckých fakult a pro postgraduální vzdělávání lékařských oborů

Hl. autor: Mgr. Eva Budinská, Ph.D., Institut biostatistiky a analýz

10. Dětská chirurgie a traumatologie

Povaha díla: vzdělávací web

Hl. autor: MUDr. Ladislav Plánka, Ph.D., Klinika dětské chirurgie, ortopedie a traumatologie

-----==Publikační plán 1.LF UK, Praha

	AUTOŘI, KOORDINÁTOŘI	PRACOVNÍ NÁZEV	POZNÁMKY, STAV
1	Kofránek J. a spol.	Atlas fyziologie a patologické fyziologie.	Laboratoř biokybernetiky a počítač. podpory výuky, pokračování
2	Vejražka M., Táborská E., Fialová L., Štípek S., a další ?	Laboratorní cvičení z lékařské chemie a biochemie	Mezifakultní autorský tým, zahájena příprava
3	Vejražka M., Štuka Č.	WIKISKRIPTA pro studenty všech lékařských a zdravotnických vyučovaných programů	1.LF UK, později MEFANET. Založeno.
4	Fišar Z., Jirák R.,	Úvod do biologické psychiatrie	Psychiatrická klinika 1.LF UK. Skriptum. Hotovo. Bude navrženo k recenzijako pedagogické dílo.
5	Kolektiv autorů	Přednášky z porodnictví	Gynekologicko-porodnická klinika 1.LF UKa VFN. Bude projednáno vytvoření uceleného elektronického díla k recenzii.
6	Kolektiv autorů	Přednášky z gynekologie	Gynekologicko-porodnická klinika 1.LF UKa VFN. Bude projednáno vytvoření uceleného elektronického díla k recenzii.
7	Kocna P.	MiniEncyklopedie laboratorních metod v gastroenterologii	Bude navrženo k recenzii jako pedagogické dílo. Založeno, rozšiřuje se
8	Kolektiv autorů	Soubor kazuistik z tropického lékařství	Bude projednána tvorba uceleného díla.
9	Kolektiv autorů	Přednášky z anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny	Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny 1.LF a VFN. Jednání o tvorbu uceleného díla
10	Kolektiv autorů	Neurologické vyšetření	Soubor videí, Bude projednáno dokončení jako ucelené pedagogické dílo a navrženo k recenzii.
	Kolektiv autorů	Protokoly k praktickým cvičením z lékařské fyziologie	Fyziologický ústav 1.LF UK, vystaveno, návrh k recenzii na ped.dílo
	Kolektiv autorů	Aktuální genetiky / Current Genetics	Ústav biologie a lékařské genetiky 1.LF UK, vystaveno, návrh k recenzii na ped.dílo
	Kolektiv autorů	WWW atlas řezů mozku	Anatomický ústav 1.LF UK, vystaveno, bude jednáno o doplnění a uznání jako ucelené pedagogické dílo (recenze)
Další		V jednání je možnost tvorby pedagogických elektronických celků v oborech anatomie, chirurgie, plastická chirurgie, mikrobiologie, dermatologie, zubní lékařství, fyziologie, klinická biochemie a dalších.	Na www stránkách pracovišť a na portálu 1.LF UK je vyvěšena řada prezentací, videí a obrazové dokumentace, které mohou být publikovatelné na výukovém portálu po úpravách, doplněních a vhodném uspořádání. Komise pro elearning 1.LF UK bude v tomto smyslu jednat s autory.

-----====Publikační plán 2.LF UK, Praha

- Multimediální pracovní text z interní propedeutiky
- Multimediální atlas neurologických příznaků a syndromů
- Multimediální učebnice DNA diagnostiky
- Akutní hypoxická plicní vazokonstrikce – elektronická monografie (fyziologie)
- Multimediální učebnice lékařské chemie pro bakaláře
- Citmed – databáze výukových zdrojů dle jednotlivých oborů, řazená dle faktoru webové citovanosti (lékařská informatika)
- Casemed – databáze kazuistik (lékařská informatika)
- Kurz Protetická technologie a materiály (stomatologie)
- Kurz Gnatologie (stomatologie)
- Kurz Vyhledávání v Medline (lékařská informatika)

-----====Publikační plán 3.LF UK, Praha

- Pět vybraných témat z lékařské biofyziky v e-learningové formě, které budou součástí multimediální podpory ke zkoušce z 2-semestrálního kurzu z lékařské biofyziky a nukleární medicíny
- Distanční komponenta jednosemestrálního kurzu lékařské biofyziky a nukleární medicíny v anglickém jazyce
- Část katalogu lékařské přístrojové techniky jedné kliniky fakultní nemocnice, přičemž další katalogy dalších klinik budou následovat v následujících letech 2010-2011
- Multimediální podpora k otázkám na státní závěrečnou zkoušku z chirurgického oboru „Ortopedie a traumatologie pohybového aparátu“
- Část databáze interaktivních kazuistik z „Ortopedie a Traumatologie pohybového aparátu“
- Pět volitelných seminářů z „Ortopedie a Traumatologie pohybového aparátu“ v multimediální formě
- Videá 3 „živých“ operací z „Ortopedie a Traumatologie pohybového aparátu“ včetně odborného komentáře
- Videozáznamy 3 exkluzivních přednášek z oboru „Ortopedie a Traumatologie pohybového aparátu“
- Webová multimediální aplikace vědomostních požadavků pro přijímací testy na vysokoškolské studium bakalářského oboru „Dentální hygienistka“
- Pilotní E-learningový kurz „Nástroje“ pro obor „Dentální hygienistka, který bude součástí připravované distanční komponenty oboru Dentální hygienistka patřícího do bakalářského studijního programu „Specializace ve zdravotnictví“
- Seznam a detailní popis požadavků na hygienicko-epidemiologický režim zubní praxe v oborech zubního lékařství v souladu s požadavky danými Hlavním hygienikem ČR
- E-learningový kurz „Normální, topografická a klinická anatomie dýchací soustavy“
- E-learningový kurz „Normální, topografická a klinická anatomie mužské pohlavní soustavy“
- E-learningový kurz „Normální, topografická a klinická anatomie ženské pohlavní soustavy“

-----====Publikační plán LFP UK, Plzeň

- Biofyzika --- publikace testových otázek pro přijímací řízení na LF (cca 800)
- Biologie --- publikace testových otázek pro přijímací řízení na LF (cca 800), genetika
- Biochemie --- publikace testových otázek pro přijímací řízení na LF (cca 800)
- Fyziologie --- publikace testových otázek pro zkoušku (cca 1200)
- Anatomie --- Flash animace – *canalis inguinalis*, Flash animace - řezy mozem
- Výpočetní technika --- Aplikace systému MOODLE
- Bakalářství --- Základy péče o nemocné
- Sociální lékařství
- Dětské lékařství --- Základy vyšetření dětského pacienta (cca tucet komentovaných videosekvencí)

-----====Publikační plán LFHK UK, Hradec Králové

- Interaktivní elektronické databáze normálních nálezů a základních onemocnění gastrointestinálního traktu
- Biostatistika – e-learningový kurz
- Ultrazvuk – e-learning kurz pro praktickou výuku
- Ekg, měření tlaku – e-learning kurz pro praktickou výuku
- CT – e-learning kurz pro praktickou výuku
- Základy efektivního použití PC, Excel, Powerpoint – e-learning kurz pro praktickou výuku
- Vybrané kapitoly z lékařské biofyziky – laser, ochrana před ionizujícím zářením, rtg zobrazovací metody - prezentace

-----====Publikační plán LF UP, Olomouc

1. Pediatrie

- 10 studentských kazuistik /probíhá externí recenze a doplňování hypertextových odkazů u citované literatury
- tutoriál pro přípravu studentských kazuistik
 - základy EBM; formulace klinické otázky; hierarchie důkazu;
 - modelová řešerše (PubMed a BMČ) na téma Crohnova choroba a možnosti psychotherapeutické léčby;
 - návod, jak připravit diskuzi (design klinických studií, kritická interpretace obsahu, použití pro konkrétního pacienta; význam klasických review a meta-analýz) a analýza klinických studií a přehledových článků);
 - normy pro bibliografické citace;
 - elektronický multiple-choice test z pediatrie.

2. Kardiologie

- Atlas echokardiografie
 - Připraven materiál pro 50 sekcí (ca. 350 nálezů)

3. Psychiatrie

- Připraveny tutoriály a testy k těmto tématům:
 - Psychiatrie – historie a současnost
 - Obecná psychopatologie
 - Biologická psychiatrie
 - Psychoterapie.

4. Zdravotní péče, ošetrovatelství

- Připraveny e-learningové opory k těmto tématům:
 - Diagnostické domény v ošetrovatelství
 - Praxe založená na důkazech v ošetrovatelství
 - Péče v porodní asistenci o ženu při fyziologickém těhotenství a porodu.

5. Zubní lékařství

- Tutoriál „studenti studentům“ na téma alergie v zubním lékařství na základě řešerše článkové literatury se zvláštním zřetelem na orální alergický syndrom a jeho léčbu.

6. Nukleární medicína - Výukový program pro studenty LF UP

- Fyzikální základy zobrazování v nukleární medicíně a radiační ochrana
- Diagnostika tumorů metodami nukleární medicíny
- Diagnostika zánětů metodami nukleární medicíny
- Radionuklidová vyšetření skeletu
- Nukleární medicína v endokrinologii
- Nukleární medicína v nefrourologii
- Nukleární medicíny v gastroenterologii
- Nukleární kardiologie
- Radionuklidová vyšetření v neurologii
- Radionuklidová vyšetření plic
- Hybridní pozitronová a výpočetní tomografie (PET/CT)

-----=====Publikační plán LF UPJŠ, Košice

1. Stomatologický atlas (zatiaľ bližšie nešpecifikovaný, prevažne fotodokumentácia)

hl. autor: doc. MUDr. E. Ďurovič, DrSc., stav: príprava realizácie

2. Laboratórne cvičenia z biochémie

hl. autor: doc. Ing. M. Mareková, CSc./prof. Ing. J. Guzy, CSc.,

stav: hotové prvé časti a pripravené na publikovanie (predbežný súhlas so spoluprácou na 1LF UK)

3. Mikroskopická anatómia, elektronická učebnica pre medikov

hl. autor: prof. MVDr. M. Pomfý, CSc., stav: rozpracovaná príprava na publikovanie

4. Maxilofaciálna chirurgia (zatiaľ bližšie nešpecifikovaná, prevažne videodokumentácia)

hl. autor: prof. MUDr. A. Jenča, CSc., stav: príprava realizácie

-----=====Publikační plán JLF UK, Martin

- publikovanie série zaznamov z videokonferenčných prenosov operácií - chirurgia, urologia
- publikovanie niekoľkých videofilmov z dielne Ústavu fyziológie pre vyučbu praktických cvičení
- publikovanie podkladov pre metodológiu vedeckej práce
- kurzy pre externých študentov nelekárskych študijných programov
- publikovanie prednáskových materiálov jednotlivých pracovísk – priebežne